

WIEDZA BHP

POWIĄZANIA MIĘDZY WYMAGANIAMI NORM (CZĘŚĆ2)

Czynniki społeczne w znormalizowanych systemach zarządzania

Elementy społeczne systemów zarządzania	ISO 9001	ISO 14001	PN-N 18001
Kultura organizacyjna	W bardzo wąskim zakresie	Tak – w aspekcie budowania odpowiedniej świadomości pracowników	W bardzo wąskim zakresie
Motywacja	Nie	Tak – ale w niewielkim zakresie	Tak – ale w niewielkim zakresie
Zarządzanie wiedzą	Tak – w zakresie szkoleń	Tak – w zakresie szkoleń	Tak – w zakresie szkoleń
Komunikacja	Tak – w bardzo wąskim zakresie	Tak – w zakresie komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej	Tak – w zakresie komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej

Sytuacje problemowe i potencjalne kierunki doskonalenia systemów zarządzania

System zarządzania jakością PN-EN ISO 9001	
Zidentyfikowane sytuacje problemowe	Potencjalne kierunki doskonalenia
• brak zaangażowania ze strony najwyższego kierownictwa, • postrzeganie systemu zarządzania jakością wyłącznie w kategoriach posiadania certyfikatu, • brak jasno określonych wymagań jakościowych ze strony klientów, • nieprzestrzeganie wytycznych zawartych w przyjętych procedurach i instrukcja systemu zarządzania jakością, • zbyt obszerny system dokumentacji systemu, • biurokratyzacja ograniczająca elastyczność oraz brak dostosowania systemu do warunków panujących w danej organizacji, • wysokie koszty utrzymania systemu (koszty certyfikacji, audytów zgodności), • brak bezpośredniego przełożenia systemu zarządzania jakością na jakość produktu finalnego, • brak właściwej komunikacji zapewniającej przepływ informacji	• koncepcja kompleksowego zarządzania jakością, • koncepcja strategicznego zarządzania łańcuchem dostaw, • kreowanie klimatu do zmian, • poszukiwanie innych (obok pomiaru satysfakcji klientów) wskaźników pomiaru (na przykład pomiar satysfakcji pracowników), • raportowanie uzyskiwanych wyników jakościowych
System zarządzania środowiskowego PN-EN ISO 14001	
Zidentyfikowane sytuacje problemowe	Potencjalne kierunki doskonalenia
• brak czasu i zasobów ludzkich, • brak wiedzy <i>know-how</i> w organizacji na temat systemów zarządzania środowiskowego, • wysokie koszty certyfikacji oraz nieoczekiwane nakłady na ochronę środowiska, • braku jasno zdefiniowanych przepisów prawnych z zakresu ochrony środowiska obowiązujących w organizacji, • braku zaangażowania ze strony pracowników, • konieczność prowadzenia dodatkowych szkoleń, • zbyt silne eksponowanie roli dokumentacji	• poszukiwanie związku pomiędzy wynikami działalności środowiskowej a osiąganymi efektami ekonomicznymi; • koncepcja Środowiskowego Zarządzania Zorientowanego na Produkt; • zarządzanie zasobami ludzkimi w aspekcie doskonalenia systemu powinno obejmować takie obszary, jak: proces rekrutacji pracowników, system szkoleń, system nagradzania, pracę w grupach, zarządzanie kulturą organizacji organizacyjne uczenie się
System zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy PN-N 18001	
Zidentyfikowane sytuacje problemowe	Potencjalne kierunki doskonalenia
• niska świadomość i zaangażowanie pracowników, • koszty wdrożenia i utrzymywania systemu, • trudność z określeniem mierzalnych celów	• stosowanie poznawczych systemów inżynierskich w obszarze bhp opiera się na trzech zasadach: elastyczności, uczenia się na podstawie wypadków i normalnych warunków pracy oraz świadomości; • zainteresowanie problematyką projektowania na rzecz bezpieczeństwa; • pomiar kultury bezpieczeństwa

Przyporządkowanie elementów systemu zarządzania jakością, zarządzania środowiskowego i zarządzania bhp do pięciu podstawowych grup

Wyróżnione grupy elementów systemów zarządzania	Systemy zarządzania bhp PN–N 18001	Systemy zarządzania środowiskowego PN–EN ISO 14001	Systemy zarządzania jakością PN–EN ISO 9001
Polityka zaangażowanie i	4.2. Zaangażowanie kierownictwa oraz polityka bhp	4.2. Polityka środowiskowa	5.1. Zaangażowanie kierownictwa 5.3. Polityka jakości
Planowanie	4.3.2. Wymagania prawne i inne 4.3.3. Cele ogólne i szczegółowe 4.3.4. Planowanie działań	4.3.1. Aspekty środowiskowe 4.3.2. Wymagania prawne i inne 4.3.3. Cele, zadania i programy	5.4.1. Cele dotyczące jakości 5.4.2. Planowanie systemu zarządzania jakością 5.2. Orientacja na klienta
Wdrożenie i funkcjonowanie	4.4.1. Struktura, odpowiedzialność i uprawnienia 4.4.2. Zapewnienie środków 4.4.3. Szkolenie, świadomość, kompetencje i motywacja 4.4.4. Komunikowanie się 4.4.5. Dokumentacja systemu zarządzania bhp 4.4.6. Zarządzanie ryzykiem zawodowym 4.4.7. Organizowanie prac i działań związanych ze znaczącymi zagrożeniami	4.4.1. Zasoby, role, odpowiedzialność i uprawnienia 4.4.2. Kompetencje, szkolenie i świadomość 4.4.3. Komunikacja 4.4.4. Dokumentacja 4.4.5. Nadzór nad dokumentami 4.4.6. Sterowanie operacyjne 4.4.7. Gotowość i reagowanie na awarie 4.5.4. Nadzór nad zapisami	5.5.1. Odpowiedzialność i uprawnienia 5.5.2. Przedstawiciel kierownictwa 5.5.3. Komunikacja wewnętrzna 6. Zarządzanie zasobami 6.2.2. Kompetencje, świadomość i szkolenia 6.3. Infrastruktura 6.4. Środowisko pracy 7.2.3. Komunikacja z klientem 4.2. Wymagania dotyczące dokumentacji 7. Realizacja wyrobu
	4.4.8. Zapobieganie, gotowość i reagowanie na wypadki przy pracy i poważne awarie 4.4.9. Zakupy 4.4.10 Podwykonawstwo		
Monitorowanie, działania korygujące i zapobiegawcze	4.5.1. Monitorowanie 4.5.2. Badanie wypadków przy pracy, chorób zawodowych i zdarzeń potencjalnie wypadkowych 4.5.3. Audytowanie 4.5.4. Niezgodności oraz działania korygujące i zapobiegawcze	4.5.1. Monitorowanie i pomiary 4.5.2. Ocena zgodności 4.5.3. Niezgodności, działania korygujące i zapobiegawcze 4.5.5. Audyt wewnętrzny	8. Pomiary, analiza i doskonalenie 8.2. Monitorowanie i pomiary 8.2.2. Audyt wewnętrzny 8.2.3. Monitorowanie i pomiary procesów 8.2.4. Monitorowanie i pomiary wyrobów 8.3. Nadzór nad wyrobem niezgodnym 8.4. Analiza danych 8.5.2. Działania korygujące 8.5.3. Działania zapobiegawcze
Przegląd zarządzania	4.6. Przegląd zarządzania	4.6. Przegląd zarządzania	5.6. Przegląd zarządzania

Joanna Ejdyś, Model doskonalenia znormalizowanych systemów zarządzania oparty na wiedzy, Rozprawy Naukowe Nr 206, BIBLIOTEKA NAUK O ZARZĄDZANIU, Oficyna Wydawnicza Politechniki Białostockiej, Białystok 2011